

Sądownictwo New Jersey
Wydział Spraw Rodzinnych

Przygotowanie do rozprawy o końcowy nakaz ograniczenia kontaktu w związku z przemocą domową

Preparing for a Domestic Violence Final Restraining Order Hearing - Polish

Niniejszy dokument zawiera podstawowe, spójne informacje i wskazówki zarówno dla strony powodowej jak i pozwanej, na temat tego, czego można się spodziewać uczestnicząc w rozprawie dotyczącej “końcowego nakazu ograniczenia kontaktu” (Final Restraining Order - FRO). Informacje te zostały ujęte w jednym dokumencie, ponieważ niektóre z nich dotyczą obydwu stron. Ponadto, w interesie przejrzystości, każda ze stron będzie wiedziała, jakie informacje są przekazywane stronie przeciwnej.

Po wydaniu przez sędziego Sądu Pierwszej Instancji lub Sądu Miejskiego “tymczasowego nakazu ograniczenia kontaktu” (Temporary Restraining Order - TRO) w związku z przemocą domową, wyznaczony zostanie termin rozprawy o końcowy nakaz ograniczenia kontaktu (FRO) przed sędzią Wydziału Rodzinnego w Sądzie Pierwszej Instancji. Obydwie strony; powodowa i pozwana, muszą przygotować się do rozprawy o FRO. W tym sądzie sprawy przemocy domowej są sprawami cywilnymi, a nie wykroczeniami kryminalnymi. Stosuje się wobec nich cywilny standard lub ciężar dowodu, a nie standard czy ciężar dowodu obowiązujący w sprawach karnych, czyli udowodnienie ponad wszelką wątpliwość. W tych sprawach obowiązuje udowodnienie sprawy wyższością dowodów. Oznacza to, że dana osoba musi przedstawić dowody, aby udowodnić swoje zarzuty, przy czym *standard cywilny* wymaga udowodnienia z prawdopodobieństwem co najmniej 51%, podczas gdy *standard karny* wymaga udowodnienia z prawdopodobieństwem bliskim 100%. Ciężar udowodnienia zarzutów podczas rozprawy o FRO spoczywa na stronie powodowej (czyli osobie, która wniosła o wydanie TRO).

Obydwie strony **muszą** stawić się na końcową rozprawę. Każda ze stron ma prawo do stawienia się wraz z adwokatem; sąd nie może zapewnić adwokata żadnej stronie.

Strona powodowa musi stawić się na rozprawę, nawet jeśli zdecyduje się wycofać pozew o nakaz ograniczenia kontaktu. Rozprawa o FRO może odbywać się zdalnie, poprzez platformę wideo, np. Zoom lub Teams (patrz “Arkusze instruktażowe dla stron w rozprawach dotyczących przemocy domowej odbywających się zdalnie” - *Domestic Violence Remote Hearing Instruction Sheet*) lub z osobistym stawiennictwem stron w budynku sądu. Jeśli zaistnieje potrzeba wprowadzenia poprawki do pozwu, można przed terminem rozprawy o FRO złożyć “Wniosek o wprowadzenie poprawki do pozwu w sprawie dot. przemocy domowej” - [Application to Amend Domestic Violence Complaint](#) i przesłać poprawiony pozew poprzez “Sądowy system elektronicznego składania dokumentacji” (JEDS). W przypadku konieczności wprowadzenia poprawki do nakazu przed rozprawą o FRO, proszę skontaktować się z Wydziałem Rodzinnym, w którym ma odbyć się ta rozprawa.

Do rozprawy o FRO należy się przygotować, a także przygotować świadków, którzy w tej rozprawie będą brać udział. Jeśli posiada Pan(i) dowody, które chce zaprezentować podczas rozprawy, np. zdjęcia, wiadomości SMS, wideo, itp., należy skontaktować się z sądem przed terminem rozprawy w celu uzyskania instrukcji dotyczących sposobu przekazania tych dowodów.

- Nie należy przyprawdzać dzieci na końcową rozprawę, chyba że na wyraźne polecenie sędziego. Jeśli mają Państwo dzieci i zamierza Pan(i) wystąpić w sądzie o alimenty na dzieci, należy przynieść ze sobą lub mieć dostępne informacje na temat kosztów opieki nad dziećmi, ostatni odcinek wynagrodzenia i rozliczenie podatkowe.
- Jeśli jest Pan(i) bezrobotny(-a) i otrzymuje świadczenia z tego tytułu, należy przedstawić dowody.
- Niestawienie się w wyznaczonym terminie może skutkować odroczeniem sprawy na inny dzień lub inną godzinę, albo oddaleniem sprawy.

Strona pozwana musi stawić się na rozprawę, nawet jeśli strona powodowa zamierza wycofać pozew o nakaz ograniczenia kontaktu. Rozprawa może odbywać się zdalnie, poprzez platformę wideo, np. Zoom lub Teams (patrz *Arkusze instruktażowy dla stron w rozprawach dotyczących przemocy domowej odbywających się zdalnie - Domestic Violence Remote Hearing Instruction Sheet*) lub z osobistym stawiennictwem stron w budynku sądu. Jeśli strona pozwana chce odwołać się od TRO, może w tym celu złożyć “Wniosek o odwołanie i orzeczenie” - [Application for Appeal and Order](#).

Do rozprawy należy się przygotować, a także przygotować świadków, którzy w tej rozprawie będą brać udział. Jeśli posiada Pan(i) dowody, które chce zaprezentować podczas rozprawy, np. zdjęcia, wiadomości SMS, wideo, itp., musi Pan(i) skontaktować się z sądem przed terminem rozprawy w celu uzyskania instrukcji dotyczących sposobu przekazania tych dowodów.

- Nie należy przyprawdzać dzieci na końcową rozprawę, chyba że na wyraźne polecenie sędziego. Jeśli mają Państwo dzieci, w nakazie ograniczenia kontaktu mogą zostać zasądzone alimenty na dzieci. Należy przynieść ze sobą lub mieć do wglądu rozliczenie podatkowe oraz ostatni odcinek wynagrodzenia.
- Jeśli jest Pan(i) bezrobotny(-a) i otrzymuje świadczenia z tego tytułu, należy przedstawić dowody.
- **Niestawienie się w wyznaczonym terminie prawdopodobnie spowoduje przeprowadzenie postępowania bez Pana(-i) udziału i zostanie wydany przeciwko Panu(-i) końcowy nakaz ograniczenia kontaktu.**

Pozwani powinni **koniecznie** zapoznać się z poniższymi informacjami

Wydanie końcowego nakazu ograniczenia kontaktu (FRO) przeciwko Panu(-i) automatycznie wiąże się z nałożeniem **poważnych kar**.

- Pana(-i) imię i nazwisko **zostanie** wpisane do centralnego rejestru osób winnych przemocy domowej. Może to mieć wpływ na Pana(-i) zatrudnienie, zamieszkanie, wykonywanie zastępczych obowiązków rodzicielskich lub na uprawnienia zawodowe.
- Pobrane **zostaną** Pana(-i) odciski palców oraz nałożona zostanie grzywna w wysokości do 500 USD.
- Będzie **obowiązywał** Pana(-ią) zakaz wstępu do miejsca zamieszkania i pracy powoda/powódki i ewentualnie zakaz wstępu do innych miejsc i/lub dostępu do innych osób (np. krewnych powoda/powódki).
- Pana(-i) obowiązki wychowawcze wobec dziecka(-ci) **mogą** ulec zmianie i **może** obowiązywać Pana(-ią) nakaz udziału w usługach, takich jak program interwencji wobec osób popełniających akty przemocy, poddanie się ocenie pod kątem nadużywania substancji lub poddanie się ewaluacji psychologicznej lub psychiatrycznej.
- **Nie będzie** Panu(-i) **wolno** posiadać żadnej broni, karty identyfikacyjnej zezwalającej na posiadanie lub zakup broni przez cały okres ważności FRO lub przez dwa lata (obowiązuje dłuższy z tych okresów).

Obie strony, zarówno powodowa jak i pozwana, będą miały możliwość przedstawienia swojego stanowiska w sądzie. Podczas rozprawy o FRO przedstawi Pan(i) informacje (nazywane „*dowodami*”) sędziemu, który zadecyduje w Państwa sprawie. Sędzia jest osobą przeprowadzającą postępowanie dowodowe; w tego rodzaju sprawach nie ma ławy przysięgłych. Dowody, jakie Pan(i) może przedstawić, to informacje podane sędziemu przez Pana(-ią) lub inną osobę („*zeznania*”) oraz inne elementy, takie jak e-maile, wiadomości SMS, dokumenty, zdjęcia i przedmioty („*dowody rzeczowe*”).

Jeśli nie ma Pan(i) adwokata, musi Pani(i) zebrać i przedstawić swoje dowody rzeczowe w odpowiedni sposób. W sądzie obowiązują reguły dotyczące dowodów rzeczowych, aby sędzia mógł podjąć decyzję w oparciu o fakty, a nie plotki lub domysły. Sąd zezwoli Panu(-i) na przedstawienie świadków, a także na przepytanie strony przeciwnej i świadków tej strony (co nazywane jest „*zadawaniem pytań krzyżowych*”). Zasady te mogą wydawać się skomplikowane, ale mają one na celu ochronę Pana(-i) praw i można z nich skorzystać, aby przygotować się do stawiennictwa w sądzie.

Decyzja sędziego dotycząca wydania FRO jest oparta na przedstawionych informacjach, należy więc stawić się mając przygotowane wszelkie dostępne dowody. Przykłady dowodów, jakie sędzia może przyjąć:

- Pana(-i) zeznania, które powinny zawierać szczegóły dotyczące dat, miejsc i konkretnych szczegółów wydarzenia,

- zdjęcia widocznych obrażeń oraz/lub uszkodzeń mienia,
- kopie raportów policji, lekarzy oraz/lub dentystów,
- listy lub wiadomości SMS, zawierające pogróżki lub szykany,
- wiadomości z pogróżkami z automatycznej sekretarki lub poczty głosowej,
- dokumentacja finansowa w przypadku wnioskowania o pomoc finansową oraz/lub
- zeznania świadków.

Końcowy nakaz ograniczenia kontaktu (FRO) wydany przez sąd nie traci ważności. Nakaz ten pozostaje w mocy **na zawsze**, chyba że zostanie umorzony przez sąd.

- Strona powodowa może zwrócić się do sądu o umorzenie nakazu osobiście w budynku sądu lub telefonicznie.
- Strona pozwana również może zwrócić się do sądu o umorzenie nakazu, ale musi w tym celu złożyć wniosek, korzystając z pakietu CN 12420 zatytułowanego „Jak zwrócić się do sądu o umorzenie końcowego nakazu ograniczenia kontaktu” - [How to Ask the Court to Dismiss a Final Restraining Order](#), który jest dostępny na stronie [njcourts.gov](#).

Wydanie FRO jest niezależne od wszelkich możliwych zarzutów w sprawie karnej, które mogły być również wniesione, a wydanie FRO przez ten sąd nie będzie miało wpływu na postępowanie karne. Jednakże naruszenie warunków dotyczących zakazu kontaktu zawartych w FRO jest przestępstwem, za które strona pozwana może zostać aresztowana i postawiona w stan oskarżenia.

Sposoby uzyskania pomocy w swojej sprawie

Współpraca z rzecznikiem ds. przemocy domowej

Strona powodowa może zwrócić się o pomoc do rzecznika ds. przemocy domowej. Jest to osoba zatrudniona w lokalnym programie pomocy dla ofiar przemocy domowej. Rzecznicy posiadają wiedzę i mogą zaoferować specjalistyczne wsparcie i informacje na temat przemocy domowej. Mogą oni udzielić informacji o lokalnych usługach, np. gdzie znaleźć prawnika lub pomoc prawną, jak uzyskać porady dla siebie lub dzieci, gdzie znaleźć schronienie lub pomoc w zakwaterowaniu, a także polecić miejsce, które może nadzorować sprawowanie obowiązków rodzicielskich przez stronę pozwaną.

Rzecznik ds. przemocy domowej nie może być Pana(-i) adwokatem; jednakże może przyjść z Panem(-ią) do sądu w celu udzielenia wsparcia. Rzecznicy mogą również pomóc przygotować się do rozprawy, pomóc w uzyskaniu połączenia z postępowaniem prowadzonym zdalnie, a także udzielić informacji o adwokatach, którzy będą skłonni podjąć się sprawy bezpłatnie lub po niskich kosztach (usługi pomocy prawnej).

Nawet jeśli ma Pan(i) adwokata, współpraca z rzecznikiem ds. przemocy domowej może być pomocna. Rzecznik może posiadać szerszą wiedzę na temat przemocy domowej niż prawnik,

a także może pomóc w opracowaniu planu bezpieczeństwa. Rzecznika można znaleźć kontaktując się z [lokalnym budynkiem sądu](#) lub z Koalicją New Jersey na rzecz zakończenia przemocy domowej - NJ Coalition to End Domestic Violence njcedv.org.

Program usług prawnych

Jeśli nie stać Pana(-i) na wynajęcie adwokata, może Pan(i) sprawdzić, czy kwalifikuje się Pan(i) do skorzystania z bezpłatnego programu usług prawnych w swoim hrabstwie. Numer telefonu można znaleźć w Internecie pod hasłem „Legal Aid”(pomoc prawna) lub „[Legal Services](#)” (usługi prawne). Jeśli nie zakwalifikuje się Pan(i) do korzystania z bezpłatnych usług prawnych i potrzebuje pomocy w znalezieniu adwokata, proszę się skontaktować ze stowarzyszeniem adwokatów w swoim hrabstwie. Większość stowarzyszeń adwokatów może polecić adwokata w ramach programu usług prawnych tzw. [Lawyer Referral Service](#) . W załączeniu znajduje się wykaz stowarzyszeń rekomendujących adwokatów oraz programów usług pomocy prawnej.

Jeśli może Pan(i) wynająć adwokata, proszę przeprowadzić rozmowy z kilkoma adwokatami przed dokonaniem wyboru. Należy koniecznie zapytać adwokata o wysokość honorarium oraz przedstawić swoje oczekiwania. Każdego adwokata, z którym przeprowadza Pan(i) rozmowę, dobrze jest zapytać o inne prowadzone przez nich sprawy związane z przemocą domową, ponieważ w Pana(-i) najlepszym interesie jest znalezienie prawnika z wiedzą na temat przemocy domowej.

W celu uzyskania wyjaśnień prawa New Jersey dotyczącego przemocy domowej i sugestii dotyczących niektórych sposobów zabezpieczenia się przed przemocą, w tym korzystania z Ustawy o zapobieganiu przemocy domowej (Prevention of Domestic Violence Act) w celu uzyskania nakazu ograniczenia kontaktu przeciwko sprawcy, proszę odwiedzić stronę internetową Legal Services of New Jersey (LSNJ) (<https://www.lsnjlaw.org/Family-Relationships/Pages/default.aspx#>). Informator nosi tytuł „*Domestic Violence - A Guide to the Legal Rights of Domestic Violence Victims in New Jersey*” - “*Przemoc domowa - Przewodnik dotyczący praw ofiar przemocy domowej w New Jersey*”.

Lokalna siedziba sądu

Pracownicy sądu *nie mogą* udzielić Panu(-i) porady prawnej, ponieważ muszą być neutralni i bezstronni; jednak *mogą* pomóc Panu(-i) w znalezieniu źródeł samopomocy i odpowiedzieć na pytania dotyczące składania dokumentów, wyznaczania terminów rozprawy lub ogólnych procedur sądowych. Wykaz numerów telefonów do poszczególnych hrabstw można znaleźć na stronie [Wydziału Rodzinnego](#) (w języku angielskim) w zakładce *Domestic Violence Resources/County Phone Numbers for Temporary Restraining Orders*.

Dodatkowej pomocy może udzielić rzecznik praw obywatelskich (ombudsman) w siedzibie sądu. W sądownictwie, rzecznik praw obywatelskich to neutralny członek personelu, który udziela odpowiedzi na pytania, reaguje na obawy opinii publicznej i odpowiada za poprawę obsługi klienta w sądach. Rzecznik praw obywatelskich może również dostarczyć informacji na temat innych dostępnych źródeł pomocy. Może on posiadać informacje kontaktowe adwokatów

pracujących pro bono i organizacji usług prawnych. Wykaz biur rzeczników praw obywatelskich można znaleźć w witrynie njcourts.gov pod hasłem „ombudsman”.

Dodatkowe informacje na temat przemocy domowej dostępne są w [Wydziale Rodzinnym](#) na stronie njcourts.gov.

Lokalna biblioteka

Biblioteki publiczne posiadają narzędzia umożliwiające zebranie informacji prawnych online i mogą pokazać użytkownikom, jak z nich korzystać, więc możemy tu podać tę informację.

Opcje po wydaniu FRO

Jak złożyć odwołanie

Odwołanie to pisemna prośba złożona w sądzie wyższej instancji o zapoznanie się z decyzją sędziego i o zmianę tej decyzji. Pisemne odwołanie należy złożyć **w ciągu 45 dni** od wydania decyzji sędziego i podpisania przez niego orzeczenia w Sądzie Pierwszej Instancji. Jeśli chce Pan(i) złożyć odwołanie od orzeczenia sądu, można skorzystać z następującego pakietu: [CN 10837 - How to Appeal a Trial Court, Tax Court or State Agency Decision](#) (Jak odwołać się od decyzji Sądu Pierwszej Instancji, Sądu Podatkowego lub Agencji Rządowej), dostępnego na stronie njcourts.gov.

Jak zmienić, zmodyfikować lub wyegzekwować FRO

Zarówno **strona powodowa jak i strona pozwana** mogą wnieść o zmiany w nakazie lub o jego wyegzekwowanie. (Należy skorzystać z dokumentu CN 12093 [How to Enforce or Request a Change of a Domestic Violence Restraining Order or Sexual Assault Survivor Protection Order](#) - “Jak wyegzekwować lub wnioskować o zmianę nakazu ograniczenia kontaktu lub nakazu ochrony ofiar przemocy seksualnej”). Wypełnione formularze można złożyć poprzez [Judiciary Electronic Document Submission system](#) "Sądowy system elektronicznego składania dokumentacji" (JEDS) lub wysłać pocztą na adres budynku sądu. Informacje o korzystaniu z JEDS znajdują się [na stronie samopomocy JEDS](#).

Jeśli jest Pan(i) stroną powodową, a strona pozwana naruszyła nakaz ograniczenia kontaktu, należy zadzwonić pod numer 911.

Moja sprawa jest pilna (Podanie o wezwanie do przedstawienia przyczyn w przedmiocie sprawy w trybie pilnym)

Sprawa prowadzona w trybie pilnym w sądzie rodzinnym ma na celu ochronę dzieci przed wyrządzeniem znacznej i trwałej szkody. Można złożyć podanie o przeprowadzenie rozprawy w trybie pilnym składając podanie o wezwanie do przedstawienia uzasadnień w sprawach oznaczonych sygnaturą FM, FD oraz FV - [Oder to Show Cause for FM, FD and FV Dockets](#).

Wykaz stowarzyszeń rekomendujących adwokatów oraz biur usług pomocy prawnej

Biura usług prawnych w całym stanie New Jersey

P.O. Box 1357

Edison, NJ 08818-1357

(732)-572-9100

Hrabstwo	Stowarzyszenie rekomendujące adwokatów	Biuro usług prawnych
Atlantic	(609) 345-3444	(609) 348-4200
Bergen	(201) 488-0044	(201) 487-2166
Burlington	(609) 261-4862	(609) 261-1088
Camden	(856) 482-0618	(856) 964-2010
Cape May	(609) 463-0313	(609) 465-3001
Cumberland	(856) 696-5550	(856) 691-0494
Essex	(973) 622-6204	(973) 624-4500
Gloucester	(856) 848-4589	(856) 848-5360
Hudson	(201) 798-2727	(201) 792-6363
Hunterdon	(908) 200-7822	(908) 782-7979
Mercer	(609) 585-6200	(609) 695-6249
Middlesex	(732) 828-0053	(732) 249-7600
Monmouth	(732) 431-5544	(732) 414-6750
Morris	(973) 267-6089	(973) 285-6911
Ocean	(732) 240-3666	(732) 608-7794
Passaic	(973) 345-4585	(973) 523-2900
Salem	(856) 935-5629	(856) 691-0494
Somerset	(908) 685-2323	(908) 231-0840
Sussex	(973) 267-6089	(973) 383-7400
Union	(908) 353-4715	(908) 354-4340
Warren	(908) 387-1835	(908) 475-2010